

צו ההרחבה לפנסיה חובה וסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין

הרקע לצו

ב-1 בינואר 2008 נכנס לתוקף **צו ההרחבה לפנסיה חובה לכלל העובדים במשק**. הצו נולד על רקע ההבנה כי רבים במשק אינם מבוטחים בביטוח פנסיוני, ונועד להבטיח לכל עובד חיסכון פנסיוני וזכויות נלוות (קצבת זקנה, ביטוח שארים, נכות ושחרור).

צו ההרחבה **קבע מנגנון הדרגתי** להגדלת שיעורי ההפרשה מדי שנה עד לשיעור סופי שנקבע בינואר 2014.

שיעורי ההפרשה (2008–2014)

שנה	תגמולי עובד	פיצויי פיטורין לחודש	לשנה	השלמה
2008	0.83%	0.83%	9.96%	90.04%
2009	1.66%	1.66%	19.92%	80.08%
2010	2.5%	2.5%	30%	70%
2011	3.33%	3.33%	39.96%	60.04%
2012	4.16%	4.16%	49.92%	50.08%
2013	5%	5%	60%	40%
2014 ואילך	6%	6%	72%	28%

ב-2017 עודכן הצו פעם נוספת, והשיעורים עלו לשיעור **מלא של 18.5%** (6% עובד, 6.5% מעסיק תגמולים, ו-6% פיצויים)

סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין

צו ההרחבה מחיל **אוטומטית** את סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. משמעות הדבר:

- כספי הפיצויים שהופרשו לקופה מהווים תחליף לפיצויי פיטורין.
- העובד זכאי לכספים שנצברו גם בהתפרשות.
- המעסיק פטור מהשלמות במקרה של עליית שכר.

איך זה עובד בפועל?

- החוק מחייב פיצויי פיטורין בשיעור **100% מהשכר האחרון לכל שנת עבודה**.
- צו ההרחבה קבע בשנים הראשונות שיעור פיצויים חלקי (מתחיל ב-0.83% ב-2008).
- לכן, עבור עובד שהחל לפני 2014 ולא חל עליו סעיף 14, **המעסיק חייב להשלים את ההפרש בין מה שנצבר בקופה לבין פיצוי מלא לפי החוק**.

פיורי חשבונאות ויעוץ

לומדים חשבונאות עם ויקטור פיורי

דוגמא:

עובד החל בינואר 2010, שכרו האחרון 12,000 ₪, פוטר בדצמבר 2013.

• לפי החוק: פיצויים = $4 \times 12,000 = 48,000$ ₪.

• בקופה (לפי הטבלה):

○ $2010 \rightarrow 30\% \times 12,000 = 3,600$.

○ $2011 \rightarrow 39.96\% \times 12,000 = 4,795$.

○ $2012 \rightarrow 49.92\% \times 12,000 = 5,990$.

○ $2013 \rightarrow 60\% \times 12,000 = 7,200$.

סה"כ $\approx 21,585$ ₪.

• השלמת מעסיק: $21,585 - 48,000 \approx 26,415$

תרגילים:

תרגיל 1 – עובד שהתחיל ב-2010

עובד התחיל בינואר 2010 בשכר 9,000 ₪.

שכרו נשאר קבוע עד פטוריו בדצמבר 2012.

המעסיק לא החיל סעיף 14.

שאלה: חשב את סך פיצויי הפטורין שהעובד יקבל.

תרגיל 2 – עובד שהתחיל ב-2011

עובדת התחילה בינואר 2011 בשכר 8,000 ₪.

שכרה עלה בינואר 2013 ל-10,000 ₪.

פוטרה בדצמבר 2014. סעיף 14 לא הוחל.

שאלה: חשב את הפיצויים: כמה צבירה בקופה וכמה השלמה המעסיק חייב לשלם.

תרגיל 3 – עובד שהתחיל ב-2013

עובד התחיל במאי 2013 בשכר 12,000 ₪.

שכרו האחרון בדצמבר 2016 היה 15,000 ₪.

סעיף 14 לא הוחל.

שאלה: חשב את סך הפיצויים, צבירה בקופה והשלמה.

תרגיל 4 – עובד שהתחיל ב-2014

עובדת החלה לעבוד בינואר 2014 בשכר 10,000 ₪.

המעסיק החיל סעיף 14.

התפטרה בדצמבר 2018.

שאלה: כמה כספים תשוחרר לה מהקופה?

פיורי חשבונאות ויעוץ

לומדים חשבונאות עם ויקטור פיורי

תרגיל 5 – עובד שהתחיל ב-2016

עובד החל במרץ 2016 בשכר 11,000 ₪.

שכרו האחרון ביוני 2020 היה 13,000 ₪.

המעסיק לא החיל סעיף 14.

שאלה: חשב את סך הפיצויים, כולל השלמה אם נדרשת.

תרגיל 6 – עובד שהתחיל ב-2017

עובד החל בינואר 2017 בשכר 9,500 ₪.

המעסיק החיל סעיף 14.

שכרו האחרון בספטמבר 2022 היה 12,000 ₪.

פוטר.

שאלה: כמה יקבל העובד?

תרגיל 7 – עובד שהתחיל ב-2019

עובדת התחילה בינואר 2019 בשכר 7,500 ₪.

שכרה האחרון בדצמבר 2023 היה 9,000 ₪.

המעסיק החיל סעיף 14.

שאלה: חשב את סך הצבירה בקופה.

תרגיל 8 – עובד שהתחיל ב-2020

עובד החל ביולי 2020 בשכר 10,000 ₪.

שכרו נשאר קבוע עד פטוריו בדצמבר 2024.

סעיף 14 לא הוחל.

שאלה: חשב את פיצויי הפטורין שמגיעים לו לפי החוק, והשווה לצבירה בקופה.

תרגיל 9 – עובד שהתחיל ב-2022

עובד החל בינואר 2022 בשכר 14,000 ₪.

המעסיק החיל סעיף 14.

התפטר בדצמבר 2024.

שאלה: כמה יקבל העובד מהקופה?

תרגיל 10 – עובד שהתחיל ב-2024

עובדת התחילה במרץ 2024 בשכר 20,000 ₪.

שכרה האחרון בדצמבר 2024 נשאר זהה.

סעיף 14 חל.

שאלה: כמה יופרש לה לרכיב הפיצויים במהלך 2024?